

Udviklingsminister Søren Pind
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

15. april 2010
J.nr. 2008-6330-02

**Hørings svar fra Danske Universiteter:
Udkast til strategi for dansk udviklingspolitik: Frihed fra fattigdom – Frihed til forandring – Udvikling 2.0**

ch@dkuni.dk

Kære Søren Pind,

Danske Universiteter har med stor interesse læst udkastet til ny dansk udviklingspolitik. Overordnet finder Danske Universiteter, at udkastet lægger nogle gode rammer for den fremtidige udviklingsbistand. Danske Universiteter noterer med tilfredshed at forskning og tertiær uddannelse er kommet med i strategiudkastet, herunder behovet for kapacitetsopbygning hos forsknings- og uddannelsesinstitutioner i partnerskabslande, og danske universiteters potentielle rolle heri:

"Den interne læring [om effekterne af bistanden] skal styrkes gennem forskning og evaluering" (s. 11)

"Dansk forskning er internationalt anerkendt og bidrager til nye, videnbaserede løsninger. Danske kompetencer skal arbejde for udvikling. Det tætte og strategiske samarbejde med repræsentanter fra offentlige myndigheder, civilsamfundet, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og uddannelses- og forskningsinstitutioner vil blive udbygget i de kommende år" (s. 12)

"Danmark vil fremme innovation og innovative partnerskaber mellem forskellige danske offentlige og private aktører, der kan bidrage til kapacitetsopbygning, videnbaserede løsninger samt produktion i udviklingslande" (s. 17)

"Danske forsknings- og uddannelsesinstitutioner kan bidrage på områder, hvor dansk forskning har høj international standard, f. eks. til at bringe forskningsresultater i anvendelse i udviklingslande" (s. 18)

"Danmark vil bidrage til kapacitetsopbygning af nationale og regionale institutioner, som har ansvaret for miljø- og klimaindsatserne, herunder styrke det uddannelsesmæssige samarbejde" (s. 28).

Danske Universiteter ser gerne, at uddannelse fra grundskole til tertiært niveau får en fremtrædende plads i strategien. International erfaring viser, at bæredygtig

udvikling bygger på tilstedeværelse af kompetencer. Ligesom det gør sig gældende for Danmark, er uddannelse og viden en af de vigtigste nøgler til fattigdomsreduktion og dermed en bedre fremtid for verdens fattigste lande.

Privatsektorudvikling forudsætter kompetente erhvervsledere. Bæredygtigt landbrug bygger på viden om dyrkningsmetoder og miljø samt kompetencer til forarbejdning og forædling af produkterne. Bedre sundhed forudsætter ud over øget sundhedsbevidsthed i befolkningen også uddannelse af sundhedspersonale og læger. Styrkelse af god regeringsførelse må baseres på en stabil produktion af dygtige, universitetsuddannede generalister og specialister. Endelige bygger visionen om en bredt forankret demokratisk udvikling på, at befolkningerne i udviklingslandene har de uddannelsesmæssige forudsætninger for at bidrage til en fri og levende samfundsdebat.

International forskning viser, at investeringer i uddannelse giver et stort samfundsmæssigt afkast. Skal disse gevinster høstes, er det vigtigt, at de bedst uddannede ikke bidrager til 'brain drain' ved at migrere til lande, hvor der på kort sigt er bedre løn og arbejdsvilkår. Som strategien lægger op til, er det derfor vigtigt, at der parallelt med en satsning på uddannelse skabes gode rammevilkår for jobskabelse i den private sektor. Uddannelse er således en nødvendig, men ikke en tilstrækkelig betingelse for udvikling.

Danmark har særdeles gode kompetencer på uddannelsesområdet. Vi har en århundredlang tradition for livslang læring, stærke forskningsmiljøer på uddannelsesområdet og frem for alt en bredt funderet uddannelsessektor, der har stor erfaring med forandringsprocesser. Uddannelse er derfor et område, hvor vi har mulighed for at forankre udviklingsarbejdet i egne nationale styrkepositioner.

Danske Universiteter er bekendt med mulighederne gennem 'Education for All – Fast Track Initiative (FTI)', som administreres af Verdensbanken. Det skal dog bemærkes, at initiativet har fokus på grundskolen og således ikke sætter fokus på sammenhængen mellem uddannelse og beskæftigelse – et aspekt som blev fremhævet i Afrikakommissionens rapport.

De danske universiteter bidrager meget gerne til kompetenceudvikling og konsolidering af forsknings- og uddannelsessektoren i udviklingslandene.

Danske Universiteter har i 2009 i rapporten "Building Stronger Universities in developing countries" givet forslag til, hvordan målsætningerne i udviklingsstrategien omkring viden, forskning og uddannelse vil kunne omsættes til konkret handling gennem langsigtede og ligeværdige partnerskaber, hvor der samarbejdes om talentpleje, kompetenceudvikling for undervisere og udvikling af uddannelser, som målrettes den lokale efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft. Danske Universiteter foreslår i rapporten etablering af syv platforme for kapacitetsopbygning indenfor forskning, uddannelse og vidensformidling. Disse platforme involverer danske universiteter og universiteter/forskningsinstitutioner i

danske partnerlande. De syv platforme knytter sig til faglige områder med høj relevans i udviklingssamarbejde, herunder et tæt samspil med de i strategien foreslåede politiske prioriteter for Danmarks udenrigspolitiske engagement: frihed, demokrati og menneskerettigheder, vækst og beskæftigelse, ligestilling, stabilitet og skrøbelighed, miljø og klima. Endvidere er det områder, hvor danske institutioner har stor erfaring og ekspertise, hvilket er dokumenteret i internationale evalueringer og sammenligninger. De syv foreslåede områder er:

- Human health
- Management and leadership
- Water, land and biodiversity
- Agriculture and agribusiness
- Sustainable technologies
- Economic development, growth and innovation
- Culture, development and human security

Gennem tætte partnerskaber mellem danske universiteter og universiteter i partnerskabslande vil platformene bidrage til opbygning af forsknings, undervisnings og formidlingskapacitet hos institutioner i Danmarks partnerlande. Platformene vil på længere sigt kunne fungere som katalysatorer for tiltag der sigter mod at styrke den institutionelle kapacitet hos institutionerne, herunder forbedrede administrative systemer, styreorganer og infrastruktur. Velfungerende universiteter kræver således både human og institutionel kapacitetsopbygning. Danske Universiteter understreger samtidig behovet for en langsigtet indsats; kun gennem en koncentreret og langsigtet indsats er der mulighed for at opbygge en varig kapacitet med en positivt afsmittende effekt på landenes udviklingsprocesser.

Danske Universiteter ser frem til en nærmere dialog med Udenrigsministeriet og andre interessenter, i Danmark såvel som i Danmarks partnerlande, omkring den konkrete udmøntning af strategien, herunder de forslag som er skitseret ovenfor.

Danske Universiteter har i forbindelse med denne høring modtaget kommentarer til strategioplægget fra Københavns Universitet, Syddansk Universitet, Aarhus Universitet og Copenhagen Business School. Disse vedlægges til orientering.

Med venlig hilsen

f. Jens Oddershede
Formand for Rektorkollegiet

AARHUS UNIVERSITET

Danske Universiteter
Projektleder Christian Pilegaard Hansen
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

DANSKE UNIVERSITETER

12 APR. 2010

J.NR.
LØBENR. 2008-6330-02

325

Høringssvar til strategi for dansk udviklingspolitik: Frihed fra fattigdom – Frihed til forandring

Rektoratet

Dato: 12.04.2010

Dir. +45 8942 1141
E-mail: rektor@au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Side 1/2

Kære Christian Pilegaard Hansen

Aarhus Universitet takker for det tilsendte udkast til høringssvar. Vi er enige i brevets indhold og noterer med tilfredshed, at forskning og tertiær uddannelse er kommet med i strategien.

Aarhus Universitet ser gerne, at uddannelse fra grundskole til tertiært niveau får en fremtrædende plads i strategien. International erfaring viser, at bæredygtig udvikling bygger på tilstedeværelse af kompetencer. Ligesom det gør sig gældende for Danmark, er uddannelse og viden en af de vigtigste nøgler til fattigdomsreduktion og dermed en bedre fremtid for verdens fattigste lande.

Privatsektorudvikling forudsætter kompetente erhvervsledere. Bæredygtigt landbrug bygger på viden om dyrkningsmetoder og miljø samt kompetencer til forarbejdning og forædling af produkterne. Bedre sundhed forudsætter ud over øget sundhedsbevidsthed i befolkningen også uddannelse af sundhedspersonale og læger. Styrkelse af god regeringsførelse må baseres på en stabil produktion af dygtige, universitetsuddannede generalister og specialister. Endelige bygger visionen om en bredt forankret demokratisk udvikling på, at befolkningerne i udviklingslandene har de uddannelsesmæssige forudsætninger for at bidrage til en fri og levende samfundsdebat.

International forskning viser, at investeringer i uddannelse giver et stort samfundsmæssigt afkast. Skal disse gevinster høstes, er det vigtigt, at de bedst uddannede ikke bidrager til 'brain drain' ved at migrere til lande, hvor der på kort sigt er bedre løn og arbejdsvilkår. Som strategien lægger op til, er det derfor vigtigt, at der parallelt med en satsning på uddannelse skabes gode rammevilkår for jobskabelse i den private sektor. Uddannelse er således en nødvendig, men ikke en tilstrækkelig betingelse for udvikling.

Rektoratet
Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1
8000 Århus C

Tlf.: 89421111
Fax: 86197029
E-mail: rektor@au.dk
www.au.dk/rektor

Danmark har særdeles gode kompetencer på uddannelsesområdet. Vi har en århundredelang tradition for livslang læring, stærke forskningsmiljøer på uddannelsesområdet og frem for alt en bredt funderet uddannelsessektor, der har stor erfaring med forandringsprocesser. Uddannelse er derfor et område, hvor vi har mulighed for at forankre udviklingsarbejdet i egne nationale styrkepositioner.

Danske Universiteter er bekendt med mulighederne gennem 'Education for All – Fast Track Initiative (FTI)', som administreres af Verdensbanken. Det skal dog bemærkes, at initiativet har fokus på grundskolen og således ikke sætter fokus på sammenhængen mellem uddannelse og beskæftigelse – et aspekt som blev fremhævet i Afrikakommissionens rapport.

Som der er lagt op til i rapporten 'Building Stronger Universities in Developing Countries', bidrager de danske universiteter meget gerne til kompetenceudvikling og konsolidering af forsknings- og uddannelsessektoren i udviklingslandene. Indsatsen kunne med fordel tilrettelægges omkring langsigtede og ligeværdige partnerskaber, hvor der samarbejdes om talentpleje, kompetenceudvikling for undervisere og udvikling af uddannelser, som målrettes den lokale efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft.

Med venlig hilsen

Lauritz B. Holm-Nielsen
Rektor

Kommentar til høringssvar vedr. ny dansk udviklingspolitik

15. APRIL 2010

Københavns Universitet har modtaget og med stor interesse læst udkast til høringssvar på Udviklingsministeriets udkast til ny dansk udviklingspolitik.

DIREKTØRSEKRETARIATET

Dokumentet er en klar forbedring i forhold til det tidligere dokument, men har stadig en ret overordnet karakter, hvor det er svært at se, hvordan dansk bistand i de næste fem år vil bidrage målrettet til at nå FN's MDG.

NØRREGADE 10

POSTBOKS 2177

1017 KØBENHAVN K

Oplægget har et indbygget dilemma, idet der på side 6 i politikudkastet står, at 'udgangspunktet skal være lokale behov og prioriteter', samtidig med at Danmark ønsker at fokusere og koncentrere bistanden om danske kernekompetencer.

TLF 35322602

DIR 35322608

KU er enig i at dansk bistand skal fokuseres og koncentrereres for at opnå effekt og effektivitet. Danske kernekompetencer i forhold til udviklingslandene ligger i høj grad indenfor områder som uddannelse, sundhed og landbrug, men disse er ikke særligt markante i oplægget.

clo@adm.ku.dk

www.ku.dk/direktor

REF: CLO

Hvis det skal give mening at tale om bæredygtig økonomisk vækst, er det godt set at landenes skattegrundlag så må udbygges kraftigt. Landbruget og dets afledte erhverv er hjørnestenen i Afrikas økonomi, og det er i god tråd med Verdensbankens anbefalinger, at privatsektordreven økonomisk vækst skal tage udgangspunkt i landbrugsproduktionen og skabelse af værditilvækst ved lokal forarbejdning og forædling af sunde og sikre fødevarer. Danmark har stor ekspertise på dette felt både forskningsmæssigt og i erhvervslivet. KU håber, at det primært er det, Danmark vil satse på, med de mange midler der er afsat til den private sektor. I denne sammenhæng er den miljø- og klimamæssige bæredygtighed også central, så naturressource grundlaget bevares, hvilket kapitel 7 også fint indfanger.

Verdensbanken har dog fremhævet, at de svage statsinstitutioner i mange afrikanske lande er en væsentlig grund til at den private sektor ikke trives. Det er derfor nødvendigt samtidig at styrke statens rolle og dermed regerin-

gernes legitimitet. KU mener, at oplægget med fordel kan udbygges og strammes op, hvad angår indsatsen for at styrke erhvervslivets rammebetingelser. Her er det også værd at fremhæve Danmarks store kompetence indenfor menneskerettigheder og god regeringsførelse.

KU finder det modigt og nytænkende, at se udviklingspolitik som et frihedsprojekt. For at det skal give mening i en udviklingskontekst, er det dog vigtigt, at de sociale friheder som adgang til sund nærende kost, frihed fra sygdom og frihed til uddannelse, sidestilles med de politiske frihedsrettigheder.

Den stærke fokusering på kvinders rettigheder er en dansk mærkesag som bør støttes. Men et aspekt af bæredygtighed er befolkningstilvæksten, her er kvindernes position i familien og i samfundet central.

Modet til at arbejde i skrøbelige stater er en rigtig og spændende satsning.

Der er således mange gode tiltag i oplægget, men naturligvis også behov for forbedringer, hvis MDG er rettesnoeren, som der står på side 3 i udkastet.

KU tilslutter sig de bemærkninger som fremgår af høringssvaret fra Danske Universiteter, men vil også gerne tilføje at KU naturligvis gerne ser, at dansk bistand i øget omfang end tidligere er med til at styrke universiteter i fattige lande. De udgør som Verdensbanken fremhæver, et stort uudnyttet potentiale som lokomotiver for en opgradering af arbejdsstyrken, en støtte til væksten i den private sektor gennem forskning og forbedrede uddannelser, samt som et uafhængigt talerør for øget frihed og demokratisering af samfundene.

Ruth Jacobsen

Fra: Kirsten Fly Malling [kfm@sdu.dk]
Sendt: 9. april 2010 11:51
Til: RKS; Christian Pilegaard Hansen
Cc: Jens Oddershede, SDU; Per Overgaard Nielsen, SDU; Bjarne Graabech Sørensen; Connie Bang Jensen, SDU; office; Lone P. Iversen; Jørgen Schou, SDU; journal mailbox
Emne: Høring om strategi for dansk udviklingspolitik

Sekretariatet
Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K

DANSKE UNIVERSITETER

- 9 APR. 2010

J.NR.
LØBENR.

200 8-6330-02

324

Syddansk Universitets j.nr. 019-2010.

Danske Universiteter har ved e-mail af 29. marts 2010 anmodet universitetet om evt. kommentarer til henholdsvis

- Udenrigsministeriets udkast til *Strategi for dansk udviklingspolitik: Frihed fra fattigdom – Frihed til forandring – Udvikling 2.0.*
- Danske Universiteters udkast til høringssvar til Udenrigsministeriet.

Udkastet til strategien har:

- Forslag til udviklingspolitisk prioritering af målene om *frihed, demokrati og menneskerettigheder; vækst og beskæftigelse; ligestilling; stabilitet og skrøbelighed samt miljø og klima.*
- Forslag til støtte til indsats for fremme af uddannelse af specielt kvinder som led i mål om øget ligestilling.
- Forslag til støtte til vækst og beskæftigelse, ny teknologi og innovation i værdikæder inden for forarbejdning og produktion såvel som skattesystemer for egenfinansiering af udvikling og social sikkerhed.
- Ønske om fremme af god regeringsførelse, retsstatsprincipper, åbenhed og deltagelse samt stabilitet og statsopbygning.
- Ønske om styrket miljø- og klimaindsats og bæredygtig naturressourceforvaltning.
- Ønske om styrket anvendelse af forskning, evaluering, effektmåling og kommunikation af udviklingsindsatsen.
- Ønske om anvendelse af danske kompetencer igennem styrket strategisk samarbejde med offentlige myndigheder, civilsamfund, erhvervsliv, arbejdsmarkedets parter og uddannelses- og forskningsinstitutioner.
- Ønske om styrkelse af sammenhæng, koordinering og samarbejde imellem politikker og instrumenter.
- Ønske om fremme af regionalt samarbejde og global orientering i udviklingsindsatsen.

Der opfordres hermed til, at den nye strategi for dansk udviklingspolitik samler og systematiserer sine mål og virkemidler omkring kompetenceudvikling, uddannelse, forskning, evaluering og formidling og

etablerer partnerskab med universiteterne omkring indsats for kapacitetsopbygning i udviklingslandene og fremme af viden til frihed for fattigdom. Udviklingsstrategien kan således:

- Inkludere forsknings- og uddannelsessektoren i en sammenhængende udviklingspolitik og udvikle partnerskaber med universiteterne omkring fælles indsats og synergi. Forskning og uddannelse er et særdeles relevant politikområde såvel som udviklingspolitisk instrument.
- Støtte etablering og iværksættelse af danske ressourceplatforme for anvendelsesorienteret forskning og uddannelse i et globalt samarbejdsperspektiv. De 8 ressourceplatforme inden for *Global Sundhed; Ledelse; Vand, Land og Biodiversitet; Landbrug og Agribusiness; Bæredygtige Teknologier; Økonomisk Udvikling, Vækst og Innovation samt Kultur, Udvikling og Sikkerhed* er sammen med de danske universiteters strategi og forslag beskrevet i "Building Stronger Universities in Developing Countries", Danske Universiteter 2009, som en opfølgning på Afrika Kommissionens strategi og anbefalinger, Udenrigsministeriet 2009.
- Etablere tæt samarbejde med de danske universiteters ressourceplatforme omkring udmøntningen af kapacitetsopbygningen i udviklingspolitikken, dens tematiske strategier, handlingsplaner og konkrete projekter.
- Investere i langsigtet og bæredygtig kapacitetsopbygning inden for forskning, uddannelse og træning igennem værdikæder og i institutioner og civilsamfund i og igennem tæt samarbejde mellem dansk forskning og uddannelse og forskning og uddannelse i udviklingslandene.
- Styrke danske værdier for fri oplysning, uddannelse og adgang til viden både folkeligt, praktisk og videnskabeligt.

Udviklingsstrategien kan styrke viden til frihed på indtil højeste niveau:

Styrket viden vil i udviklingslandene og blandt partnerne kunne fremme samarbejde imellem politikker, udvikling af værdikæder, institutioner og civilsamfund til at deltage i lokal udvikling. Samtidigt – og som en del heraf – fremmer kapacitetsopbygning inden for forskning og uddannelse udviklingslandenes deltagelse i den globaliserede informationsudveksling, videndeling og samarbejde. Her er støtte og investeringer i forsknings- og uddannelsesmæssigt samarbejde og partnerskaber for kapacitetsopbygning på tværs af lande, regioner og kontinenter afgørende for langsigtede effekter af udviklingsindsatsen.

På rektors vegne

Jørgen Schou

Kontorchef, Ledelsessekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
Email js@sdu.dk
Web <http://intern.sdu.dk/enheder/ledelsessekr/ansatte/js-1040/>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 • 5230 Odense M • Tlf. 6550 1000 • www.sdu.dk

Christian Pilegaard Hansen

Fra: Henrik Schaumburg-Muller [hsm.ikl@cbs.dk]
Sendt: 9. april 2010 14:24
Til: Christian Pilegaard Hansen
Cc: Wilbert van der Meer, CBS
Emne: SV: Hørings svar: Udkast til strategi for dansk udviklingspolitik

Kære Christian,

Jeg mener, det er et meget konstruktivt høringsudkast, som jeg er helt enig i, og som kun kan bidrage yderligere til en positiv dialog med Danida om Danske Universiteters, herunder CBSs, aktiviteter og samarbejder med partnerne i udviklingslandene.

Med venlig hilsen

Henrik Schaumburg-Müller
Professor
Director of Centre for Business and Development Studies
Copenhagen Business School
Porcelaenshaven 18B
DK-2000 Frederiksberg
Denmark
Tel. +45 3815 3210
Fax. +45 3815 3840
Web: www.cbs.dk/cbds

DANSKE UNIVERSITETER

12 APR. 2010

J.NR.
LØBENR.

2008-6330-02

327

Fra: Christian Pilegaard Hansen [mailto:ch@dkuni.dk]
Sendt: 29. marts 2010 13:49
Til: #Universiteterne
Cc: #udviklingslande; Susanne Bjerregaard
Emne: Hørings svar: Udkast til strategi for dansk udviklingspolitik

Udenrigsministeriet har sendt ovennævnte udkast til strategi i høring. Strategiudkastet er vedhæftet denne mail.

Danske Universiteter har udfærdiget et udkast til høringssvar, som ligeledes er vedhæftet. Der ønskes eventuelle kommentarer til høringssvaret samt yderligere kommentarer fra universiteterne til strategiudkastet. Frist for bidrag fra universiteterne til sekretariatet er **fredag den 9. april kl. 12.**

<<Frihedfracfattigdomudkasttilnystrategi2010.pdf>> <<Hørings svar vedr. ny dansk udviklingsstrategi.docx>>

Med venlig hilsen

Christian Pilegaard Hansen
Projektleder
Danske Universiteter

Sekretariatet